

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA PRETPLATA
30.— DIN. — ZA INOZEMSTVO 60.— DIN.
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA X. BROJ 11.
Šibenik, 12. ožujka 1939.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.
RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.
BROJ ČEK. RAČUNA 33.121

Imamo Papu - Pija XII!

(Od našega posebnog dopisnika)

Rim, 2. ožujka 1939.

Jučer su, praćeni molitvama čitavoga kršćanskog svijeta, ušla u konklave 62 kardinala katoličke Crkve, da biraju novoga Papu, novoga Kristova Namjesnika na zemlji, a već danas čitavim svijetom odzvanja usklik sretnih katoličkih vjernika: »Habemus Papam — Imamo Papu...«
Duboko potreseni smrću velikoga Pija XI. uzdizali smo svoje oči i svoje molitve Trojednom Bogu, da opet dade Crkvi svojoj velikog Kormilara, a već danas s ushitom razdragane djece izgovaramo predrago ime Pija XII. Dvadeset dana u dubokoj žalosti očekivali smo novog Oca, a večeras smo razdragani pali pred Njegove noge, dok nas je On blagoslivlao...

Anuntio vobis — Javljam vam veliku radost: Imamo Papu! —

Danas je osvanuo prekrasan, u pravo proljetni dan. Trg sv. Petra već se rano jutros počeo puniti svijetom, koji je nestrpljivo očekivao izlazak historijskoga dima s dimnjaka na Sikstinskoj kapeli, iako se znalo, da bi u najboljem slučaju dim mogao biti pušten tek iza 11 sati. Nešto prije 11 sati stigao sam na trg sv. Petra. Trg je već bio ispunjen masom svijeta. Sve u napetom iščekivanju. Speakeri nestrpljivo stoje na krovovima svojih automobila kraj mikrofona i u svim svjetskim jezicima minuciozno opisuju šaroliki izgled trga sv. Petra neprestano bacajući poglede na Sikstinsku kapelu u kojoj se vrši izbor novoga Pape. Novinari sviju većih svjetskih listova obilaze trgom i pomno bilježe bogate prizore života na trgu. Mnštvo foto-amatera neprestano snima razne skupine nestrpljivih čekalaca i tako daje prilike mnogima, da se iznenade, kad ugledaju svoju fotografiju izbuljenih očiju i otvorenih usta u večernjim novinskim izdanjima, kao što se to dogodilo meni i mojim kolegama. (Jedini način, da fotografije neznatnih ljudi dospiju u novine!) Filmske kamere na svim stranama prostranoga trga neprestano rade i traže zgodnije pozicije odakle bi mogle snimati prekrasne prizore, koji se danas mogu vidjeti na trgu sv. Petra. Suncem obasjana bazilika sv. Petra mirno i dostojanstveno, kao nekoć Petrova lađa na glatkoj površini Genezaretskoga jezera, kao da i ona nešto velika iščekuje.

U 12 sati i četvrt ukaže se na improviziranom dimnjaku Sikstinske kapele dim, ali — na trgu zavlada razočaranje: crn, nero, noir — — čuje se na svim jezicima svijeta. Papa nije izabran!

Poslije podne je ponovno biranje. Opet masa svijeta čeka na trgu sv. Petra, opet prizori kao jutros, opet nestrpljivo iščekivanje. U 5 i dvadeset minuta ukaže se dim, ali mišlje-

Rođen
2. ožujka
1876.

Izabran
2. ožujka
1939.

nja su podijeljena: crn — bijel. Najednom pronese se vijest: Papa je izabran! Nemir, gužva, zapitkivanja: ko, ko je Papa, i svak hoće da se približi centralnoj loži bazilike sv. Petra. Sve ulice, koje vode na trg sv. Petra, na jedamput su se pretvorile u silne nabujale brzice-rijeke, a trg sv. Petra postao je premaleno jezero, u koje se htjela sliti nabujala masa svijeta. Odmah je morala nastupiti vojska, da usposiavi red i zadrži masu, koja se svakako htjela približiti novom zajedničkom Ocu kršćanstva, da primi Njegov blagoslov.

Još niko ne zna ko je Papa. Nervoja i nestrpljivost su na vrhuncu. Otvara se centralna loža sv. Petra, spušta se sag, a nakon kratkoga vremena dolazi najstariji kardinal-đakon i javlja uzbuđenim glasom: »Javljam Vam veliku radost: imamo Papu...« — i u tom času prolomi se trgom sv. Petra urnebes oduševljenja, klicanja i aplauza. Kardinal daje znak da će nastaviti i nastane potpuni muk, a čitav ogromni trg s pola milijuna vjernika pretvori se u jedno uho. Kad je kardinal-đakon izgovorio ime: »Eugenium« na trgu je nastao upravo delirij oduševljenja. Nemoguće je opisati sav onaj entuzijazam, svu onu radost razdraganih vjernika, koja je zavlada na trgu sv. Petra, kad se čulo ime najdražega i najsimpatičnije-

ga kardinala. Trg se pretvorio u ogromno uzburkano more, a šum silnih valova oduševljenja odzvanjao je: Pacelli, Pacelli... Ovo je ime svaki od nas ovih dana nosio u srcu i dok smo Gospodinu upravljali svoje molitve za sretan izbor novoga Kristovog namjesnika, neprestano je pred našim očima lebdio asketski i estetski lik kardinala Eugenija Pacelli. To je ona svetačka figura, koju je rimski svijet sretao na svojim ulicama, slušao na svojim propovijedaonicama i u akademskim salama, to je onaj ponizni lik svećenika, koji se vere od kreveta do kreveta rimskih bolnica i pohađa bolesnike, to je onaj ozbiljni diplomata, čije je jedino geslo: dobro Crkve i sreća čovječanstva, to je onaj euharistijski retor na svjetskim euharistijskim kongresima. Ime svima poznato, ime svima drago i zato ovaj perokizam veselja i zanosa, zato ovo more oduševljenja. — Kad je kardinal-đakon nakon duge stanke došao do riječi nastavio je svoju propisnu formulu i kazao kako će se zvati novi Papa. Kad je masa čula ime: »Pio XII.« opet se prolomio zrak od klicanja i veselja, a onda se čitavi trg pretvorio u veličajni kor i pjevao: »Christus vincit... Krist pobjeđuje, Krist kraljuje, Krist vlada...« ponavljajući riječi po nekoliko puta. Pola milijuna grla u veličajnoj pjesmi Kristu, koji je

dao Crkvi svojoj ovakvoga Vođu! — Iza toga je preko ogromnih megafona na trgu bio intoniran: Te Deum — i čitava masa je zahvaljivala Bogu, što su ovako divno uslišane molitve Crkve i vjernika. Apsolutno je nemoguće opisati dojmove i čuvstva, koja je u tim časovima proživljavalo kršćansko srce. Ovakav »Te Deum«, ovakvu pjesmu zahvalnicu Bogu nemoguće je čuti i proživjeti nigdje osim na trgu sv. Petra u ovakvim časovima. Svi jezici, svi narodi i sve rase u jednoj misli, jednim osjećajima, jednoj pjesmi zahvalnici.

Upravo, kad je bila ispjevana čitava zahvalnica: »Tebe Boga hvalimo...« pojavio se na balkonu sv. Petra On, novi Namjesnik Kristov, novi Papa Pio XII., prekrasna visoka figura u bijeloj obučenju, a na trgu zavlada takvo oduševljenje i takvo klicanje, da je nemoguće naći riječi da se to izrazi. »Živio Papa, živio Papa« čuje se na svim jezicima svijeta, počevši od najudaljenijih dijalekata Azije i Afrike, pa sve do kulturno-evropskih jezika, jer u ovom entuzijazmu svak je sposoban da govori samo onim jezikom, koji je usisao majčinim mlijekom. A na trgu sv. Petra nalaze se danas pretstavnici sviju naroda i sviju rasa.

Očito tronut i ganut novi Papa čeka, da se stišaju poklici i oduševljenje, pa da dade Svoj prvi papinski blagoslov na trgu sakupljenim vjernicima, kao i onaj Njegovoj duhovnoj djeci, koja su rasijana po čitavom katoličkom svijetu: Urbi et Orbi. Momenat je neopisiv. Podrhtavajućim, ali uzvišenim glasom Pio XII. zapjeva Svoj blagoslov, a masa svijeta pada na koljena i prima prvi blagoslov novoga Pape. Opet klicanje, vika, mahanje rubaca, šešira, oduševljenje, zanos..., a Pio XII. pozdravlja Svoju razdraganu djecu i povlači se sa lože, praćen pozdravima sakupljenih vjernika...

Jest, veseli smo! Pogledi naši uprti su u sretnu budućnost, perspektive su naše ružičaste. Na prijestolju Petrovom sjedi opet veliki Kormilar. Lađom Petrovom opet upravlja snažna ruka, visoki um, plemenito srce. More može pjeniti, bura bjesniti, uragan rušiti, Petrova je lađa sigurna: Krist preko novoga Pape upravlja njome! —

Jest, mi vam se smijemo i rugamo! I vašim odredima i vašim koncentracionim logorima, bajunetama i mitraljezima, tankovima i topovima, jer se Crkva, jer se Duh i Istina ne ubijaju materijom i silom. Papinstvo i Crkva nadživjeli su i Nerone i Dioklecijane, pa će i njihove epigone i epigončice. I kad nam se prijetite — pa i ovih danal — mi smo mirni i veseli,

jer umirati za Krista, znači radati se za život vječni!

Pio XIII. Milijuni i milijuni Tvojih vjernika mole za Tebe, spremni da i život dadu za Krista, za Crkvu. I Tvoji Hrvati, koji Ti dobro poznaješ, za

koje si se Ti već toliko puta zauzimao i koji u Tebi gledaju svog Oca i Zaštinitika šalju Ti svoje pozdrave, svoje molitve, svoju ljubav!
Živio Papa Pio XII.!

Peč

vječnih dana«, naša ljubav prema Papi nije ugasnula. Mi ljubav, s kojom smo ljubili Piju XI, oca kršćanstva i ljubitelja svih naroda, prenašamo na Piju XII. Jer i Pio XII je za nas otac kršćanstva, nadnarodan i međunarodan

dan »slatki Krist na zemlji«.

Zato Piju XII: Naš duboki poklon, ljubav i poslušnost sve do njegovog ulaska u svjetlost vječnih dana.

lg.

Velika radost

Parlamentarni izbori! Koliko urbanosti i nervoze, kad se raspišu državni izbori! Nekoliko mjeseci prije, samo se o njima govori. Štampa ispunjava sve stupce samo izbornim vijestima. Sazivaju se pouzdani dogovori i velike manifestacione skupštine. Automobili jure na sve strane, telefoni zvrndaju, brzjavu se tipkaju. Svi zidovi su obilježeni šarenim kričavih plakata; — i tako se troše, često puta uzalud, milijuni narodnog novca.

Početak ovoga mjeseca bili su izbori u jednoj maloj državi, izbori, koji, po svojoj zamašitosti, i značaju, zasjenjuju sve državne izbore, pa i one u najvećim državama. Pa, iako su to bili najznačajniji i najvažniji izbori u zadnjih sedamnaest godina, znalo se za njih tek nekoliko dana prije. I nije bilo pouzdanih dogovora, ni manifestacionih skupština; i nisu u tu svrhu jurili poslanički automobili, niti su se po zidovima lijepili šareni, kričavi plakati.

Kroz kratko vrijeme, u roku od osamnaest dana, bez zbora i dogovora, u slozi, miru i potpunosti, rekli bismo mistično, tišini izabran je najveći vladar svijeta, najčasniji i najuplivenija osoba, izabran je novi namjesnik Kristov na zemlji, sv. Otac Papa.

To je bilo 2. ovoga mjeseca u 5.20 sati popodne. I ta vesela vijest — »velika radost« — kroz par minuta prorula je preko svih kontinenata zemlje. I u isto vrijeme, one večeri, odmičevala je pjesma zvonova u Rimu, Londonu, Parizu, Berlinu, Pragu, Budimpešti, Zagrebu... u svim katoličkim zemljama.

Imamo novoga Papu — Piju XIII! Prije se zvao Eugenio Pacelli, kardinal, državni tajnik Vatikanskoga Grada. Prije je vršio razne odlične službe, a sada vrši samo jednu, ali najveću i najodličniju — službu Kristovoga Namjesnika i Petrovoga nasljednika.

Kroz sedamnaest godina promatrali smo i upoznali veličinu blagopokojnoga Pija XI. Tako će nam sigurno budućnost otkriti pravu veličinu

i njegovoga nasljednika Pija XII. Ali i sadašnjost nam mnogo govori o toj veličini. Već to, što je kardinal Pacelli prvi dan konklava bio izabran za Papu, dokazuje nam, kako su svi kardinali bili istoga mišljenja, da je baš on najsposobniji i najdostojniji, da sjedne na Petrovu stolicu.

U nizu Papa — Pio XII je 262. I Njegovo vladarsko doba sigurno neće biti lako, ni mirno. Duh sebičnosti, otimačine i mržnje, koji je uspirio i rasplamsao strahovitu baklju Svjetskoga Rata, još živi. I čini se, da se opet pripravlja na plijen i žrtve. Pa dok čitava zemlja strepi i frese se pred groznim očekivanjem, On će, tvrdo vjerujemo, biti neustrašivi stražar i borac, koji se neće pokloniti pred nijednom nepravdom i silom, koji će ustrajati do konca, do smrti — i tako ostati pobjednik.

Njegovi suhi obrazi govore o nadmoći duha nad tijelom; Njegov visoki stas propovijeda ljubav prema nebu. A On i jest pozvan, da bude vladar duha i propovjednik Nebal

— »Opus iustitiae pax« — Mir je djelo pravde, to je geslo novoga Pape. Značajno i savremeno geslo. Značajno, jer svi žedamo za pravdom, i savremeno, jer naše vrijeme ne poznaje mira.

Nema danas državnika, koji tvrdi, da želi rat. Svi govore o miru. Radi njega putuju na sve strane, sastaju se i dogovaraju. A mira ipak nema. A biće ga, čini se, još manje. Kako to razumjeti! — Ta, to je zato, što bi željeli uspostaviti mir na nepravdi!

Ima li većega besmisla, nego što je nepravedan mir! Mira nema, jer nema pravde. I neće ga biti sve dok pravda ne zamijeni nepravdu! — To je htio naglasiti Pio XII svojim geslom. Zato će se On sigurno, u prvom redu, boriti za pobjedu pravde — a proti svima silnicima i ugnjetavcima. I tako ćemo se diviti jednoj novoj karici u nizu socijalnih Papa.

Kad je Pio XI, u rano jutro — »prije nego Ga je zora pozvala na obični dnevni rad... ušao u svjetlost

Prva poruka svemu katoličkom svijetu

3. i. mj. u podne, putem vatikanske radio-stanice, Sv. Otac Papa Pio XII. uputio je svemu katoličkom svijetu, na latinskom jeziku, ovu svoju prvu poruku:

»Dok Nam je duh najdublje potresen i osjećamo se kao ustravljeni pred strašnom odgovornošću, na koju Nas je Božja Providnost, u Svojim nedokučivim nacrtima, htjela pozvati, osjećamo potrebu, da odmah uputimo svemu katoličkom svijetu, koliko Svoju misao toliko Svoju prvu očinsku riječ.

Prije svega naročito ljubavljivo očinski grlimo predragu gospodu kardinalu Svetoga Zbora, kojih, dugim iskustvom, poznajemo pobožnost, vrline i sjajne duševne osobine. Pozdravljamo zatim osobito naklonošću svukolikomu časnu braću u episkopatu. Isto tako blagoslovljemo svećenike, službenike Isusa Krista i djelitelje Božjih otajstava, te, redovnike i redovnice, kao što i sve one, koji poduzimajući sveće ekspedicije šire posvuda kraljevstvo Kristovo ili suradujući u Katoličkoj Akciji pod vodstvom biskupa, pomažu im u njihovom hijerarhijskom apostolat. Svima napokon sinovima razasufim po svojoj zemlji, napose onima, koji stradavaju u siromaštvu ili ih tište boli, zazivljemo nebeske blagodati i previšnju utjehu.

No misli naše upravljene su i na sve one, koji se nalaze izvan katoličke Crkve, a kojima će, kako smo uvjereni, biti milo znati, da smo, u ovom svečanom času, i za njih molili Boga Predobroga i Najvećega, da ih obaspe svojom božanskom pomoću.

Ovoj Našoj očinskoj poruci želimo dodati želju i poziv za mir. Mir, velimo, koji je Naš blage uspomene Predšasnik ljudima tako uporno preporučivao i za koji se tako žarko molio, da je Bogu dragovoljno nuđao kao žrtvu svoj život, da samo dođe do sklada među ljudima. Mir, najljepši dar Božji, koji nadilazi svaki osje-

ćaj; mir, koji svi oni, koji imaju srca, ne mogu ne željeti; mir napokon, koji je plod pravde i ljubavi. Sve potičemo na onaj mir, koji kriježi duše povezane prijateljstvom Božjim, te obiteljski život usklađuje i učvršćuje svetom ljubavlju Kristovom; na mir, koji narode združuje bratskom uzajamnom pomoću; da se napokon uspostavi takav mir i sloga među narodima, da pojedini narodi međusobnim sporazumom, prijateljskim ugovorom i suradnjom, nadahnuti od Boga i Njegovom pomoću, porade oko procvata i blagostanja svekolike ljudske zajednice.

Osim toga u ovim strašnim danima, kad se pojavljuju tolike i takve poteškoće, koje, čini se, da hoće da spriječe i ometu onaj pravi mir, za kojim svi tako silno žude, upravljamo Bogu usrdne molitve za sve one, koji su na čelu država i koje obvezuje preteška i veoma časna dužnost, da vode narode putevima blagostanja i napretka.

Evo, Gospodo Kardinali, evo, Časna Braćo i predragi sinovi to su prve želje, koje je Bog pobudio u Našem očinskom srcu.

Imamo pred očima preteška zla, koja tište i uciviljuju ljude, a koja Mi neoboružani ali s pouzdanjem u pomoć Velikoga Boga treba da liječimo. Sa sv. Pavlom sve vas molimo: »Shvatite nas!« Pouzdano se nadamo u vas sinovi i u vas braćo, da ovu našu prežarku želju za postignućem mira ne ćete nikako obeskrjepiti. Iza pomoći Bože najviše se pouzdajemo u vašu spremnu i živu dobru volju.

Oh, da bi Krist Gospodin, »od kojega punine svi mi primismo« (IV. l., 16), ispunio ovu našu želju i dao, te se ona raširi po svemu krugu zemaljskom, kao glasnik utjehe i svakoga dobra, oslanjajući se na Apostolski Blagoslov, koji vam od svega srca podjeljujemo.»

Zivotopis novoga Pape

Novi Papa Eugenio Pacelli — Pio XII. rodio se u Rimu 2. III. 1876., te je baš na dan svog izbora za Papu navršio 63 godine. Majka mu Virginija potječe iz ugledne obitelji Graziosi, a otac Filip, rimski patricij, bio je dekan konsistorijalnih odvjetnika, pak je tako Eugenio Pacelli ne samo rođeni Rimljanin, već i po obiteljskim vezama usko povezan sa sa-

mim Vatikanom. Brat mu Franjo, odvjjetnik, bio je generalni savjetnik Vatikanske Države i imao je velikog udjela kod sklapanja Lateranskih ugovora.

Novi Papa polazio je drž. gimnaziju u Rimu, a g. 1894. postaje pitomac rimskoga »Collegio Capranico«, gdje uči teologiju. G. 1899. zaređen je za svećenika. Već kao mladi svećenik ističe se svojim

rimskih careva zatražujući i mačem, pape su opet prvi, da te velike tekovine sačuvaju čovječanstvu neokrnjene. Papinstvo je održalo borbu sa Islamom, onda je izdržalo borbu sa širiteljima zabluda unutar kršćanstva, ono je izdržalo borbu sa svim kraljevima, carevima i državnici-ma do današnjega dana, kojigod su pokušavali da svoje strasti i samovolju postave za ravnalo umjesto zakona, kojeg je dao čovječanstvu Bog.

Je li potrebno da ističem značenje papinstva za socijalni život naroda od prvih dana kršćanstva do dana kad je publicirana glasovita enciklika »Rerum novarum« ili »Quadragesimo anno«. Ako se može jednom riječi karakterizirati funkcija papinstva u socijalnom životu naroda kroz dvije tisuće godina, onda bi to mogla da bude samo ona riječ, koju nalazimo zabilježenu u Djelima Apostolskim, a ta je »pertransitit beneficiendo — prolazilo je čineći dobro!«

Je li potrebno da ističem značenje papinstva za znanost i umjetnost? Europa se danas diči brojnim i glasovitim univerzama. I s pravom, jer su one uporišta znanosti. Ali ako pitate, tko je dao podstrek za osnutak tih brojnih visokih prosvjetnih žarišta, među prvima i najjačim pobornicima za unapređenje znanosti naći ćete pape.

A umjetnost? Kad bi htio da o njoj govorim onda moram i tu da kažem, da se najljepši građevinski spomenici, najljepše umotvorine kiparstva i slikarstva ra-

Podlistak

O značenju Papinstva

(Govor zagrebačkog nadbiskupa i hrv. metropolitane preuzv. dra Alojzija Stepinca, povodom izbora novoga Pape na zagrebačkom radiu, 2. III. 1939.)

Minulo je više od devetnaest vjekova od zgrade u Cezareji Filipovoj, kad je Isus Krist oslovio apostola Petra riječima: »Ti si Petar i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati!«

Svijet je evo danas dvjesto šestdeset i drugi puta svjedokom istinitosti Isusovih riječi. Dok je još pred nekoliko dana čitav katolički svijet plakao nad odrom pape Pija XI., a s njime saučestvovali i sav kulturni svijet, raduju se ovaj čas srca stotina milijuna katolika nad izborom Njegovoga nasljednika kardinala Pacellia, a sada pape Pija XII. Ako se pojedini narodi mogu dičiti svojim starim i slavnim dinastijama, mi katolici možemo da se ponosimo nečim neusporedivo višim. Više nego ikoja vladalačka kuća, odskače u historiji svijeta, da se tako izrazim, dinastija papa. Papinstvo siže tako daleko u historiji svijeta, da sve dinastije svijeta izgledaju prema njemu kao da su od jučer. U doba, dok su još rimski cezari vladali svi-

jetom, bilo je ono tu. U doba kad su grčki carevi preuzeli političku baštinu carskoga Rima, papinstvo je već stoljetna institucija. Podite u prošlost vladalačkih kuća Europe i upitajte, kada su nastale. U doba kad se one prvi put javljaju, papinstvo je već prastara tisućljetna institucija. Svoj početak nema ono zahvaliti oštrome maču. Na čelu njegovom stoji kao prvi od vladara siromašni galilejski ribar sv. Petar. Ribar! Ali on je primio vlast od samoga Isusa Krista, Sina Božjega. Primio je vlast, kakovoj nema nigdje ravne na zemlji, vlast koja obuhvaća zemlju i nebo. »Što ti svežeš na zemlji bit će svezano i na nebesima i što ti razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima!« Takove povelje nije primio ni jedan mogućnik ovoga svijeta, nijedna okrunjena glava, jer nema nikog na zemlji ko bi takovu vlast mogao da podijeli.

Tako je eto Krist utvrdio pečinu, na kojoj je sazidao Crkvu svoju. Zato je papinstvo moglo da prkosi svima burama i olujama, koje su se vijekovima nadvijale nad čovječanstvo.

Drugo tisućljeće približuje se kraju, odkad je Krist prenio ovoliku vlast na sv. Petra i njegove nasljednike. Ali papinstvo može mirno da izade pred sud povijesti i da položi račun o upotrebi vlasti i dostojanstva, kojim ga je obdario Bog. Ovih minulih devetnaest stoljeća najjači je svjedok, dok nema institucije na svijetu, koja bi za kulturni napredak čovječanstva učinila toliko, koliko je učinilo papinstvo. Jedan protestantski historičar zapisao je

ove riječi: »Najbolja obrana papinstva jest otkriće njegove prošlosti.« Tako i jest!

Tko će razuman zanijekati, da je širenje kršćanstva značilo istodobno i širenje istinske kulture. A tko ne vidi da je u širenju kršćanstva imala, a ima i danas najveću zaslugu Petrova Stolica u Rimu. Čitav niz papa položio je život svoj u obrani evanđelja za vrijeme krvavih progona, što su ih provodili rimske cezari. To je pak značilo, istodobno, dati život za načela pravde i ljubavi među ljudima, za načelo ljudske slobode u doba, kad se rob uopće nije smatrao čovjekom, čak ni od onih, koji su bili najviši predstavnici duha kod starih Rimljana i Grka. Lako se je danas isprsatati i praviti borcima za slobodu ljudske osobe. Ali da se preokrene mišljenje starog poganskog svijeta, zato je bila potrebna božanska snaga. Samo ona, predstavljena u instituciji papinstva, bila je u stanju da privede ponosne Rimljane i Grke do spoznaje, da je najzadnji rob jednake vrijednosti pred Bogom kao i najviši plemić ili i sam car. Tu pak misao evanđelja, misao ljubavi, bratstva među ljudima, misao čovječnosti i pravde, misao ljudske slobode, punni Božje milosti, nosili su predstavnici Petrove Stolice i dalje preko granica rimskoga carstva, na sjever i jug, istok i zapad, svima narodima bez razlike.

Ali ne samo to. Kad su se u poznijim stoljećima dizale razne tamne sile, da velike i divne tekovine kršćanstva okaljaju ružnim zabludama duha, ili da ih poput

živim duhom i velikom inteligencijom. G. 1903. postaje profesor kanonskoga prava u rimskom sjemeništu.

Kardinal P. Gasparri, tada je jedinstveni monsignor i tajnik Kongregacije za izvanredne crkvene poslove, savjetuje ga, da napusti profesorsku službu te se posveti jedino vatikanskoj diplomatskoj službi, što on i učini. Tako on započinje svoju diplomatsku karijeru uz ovoga učenoga premeta, koga je kasnije naslijedio na mjestu kardinala državnoga tajnika. U kongregaciji za izvanredne crkve poslove najprije je »minutante« i k tomu još za 5 godina popunja profesuru crkvene diplomacije na zavodu »Pontificia Accademia dei nobili Ecclesiastici«. G. 1905. imenovan je papinskim kućnim prelatom, a 6. III. 1911. Papa Pio X. i njegov drž. tajnik Merv del Val (menuju ga najprije podtajnikom, a nato (20. VI. 1912.) i tajnikom Kongregacije za izvanredne crkve poslove. G. 1912. imenovan je i tajnikom komisije za kodifikaciju kanonskoga prava. Tri godine kasnije (24. IV. 1917.) Benedikt XV. šalje ga kao apostolskoga nuncija u München i tom prilikom imenuje naslovnim nadbiskupom od Sardes te ga 13. V. 1917. lično posvećuje za biskupa u Sikstinskoj kapeli.

Nuncij Pacelli, odmah u početku te svoje karijere, pokazao je svojstva, koja će ga kasnije, po općenitom priznanju, učiniti najvažnijim i najposposobnijim diplomatom Svete Stolice. Tri velike zadaće izvršio je novi nuncij, koji je u ono doba pred svršetak svjetskoga rata svoj rad morao razvijati u vrlo delikatnim okolnostima: 1. Svesrdno i uspješno se zauzimao, da bi olakšao položaj ratnih zarobljenika, kojima je pružao ne samo moralnu pomoć, nego ih je redovito posjećivao i pružao im primjer patriotizma i pobožnosti. 2. U službi mira s tadašnjim kancelarom Reicha i Villomom II. pretresao je poznatu notu Benedikta XV. o miru. Papa je, baš na savjet Pacelli-a, uputio zaraćenim stranama znamenitu ponudu »pravedne naknade«, »općega razoružanja« i »teritorijalnih revizija u duhu pomirivanja«. 3. Nakon provala njemačke revolucije ugrožen crvenim hordama s uperenim oružjem, u životnoj opasnosti, ravnodušno je otklonio postavljeni zahtjev, da »se povuče u Rim«. Političkim predviđanjem i bez predrasuda, što će uvijek kod njega biti tako čudno, obratio se na novoga republikanskoga kancelara Reicha Eberta, čiju je konstruktivnu zamisao bio odmah spoznao. Sad počinje njegov rad oko sređivanja odnosa Crkve i weimarske republike. G. 1918., za vrijeme teških nereda, koji su nastali kao posljedica propasti dvaju carstava, po naredbi drž. tajnika kardinala Gasparri, privremeno se povlači u Švicarsku, ali već početkom 1919. je opet u Münchenu te mu je uspjelo uvjeriti vladu Reicha o prednostima nunciature Reicha mjesto dotadašnje Münchenske nunciature, pak je već g. 1920. predao svoje vjerodajnice u Berlinu kao nuncij Reicha.

đaju pod blagotvornim okriljem katoličke Crkve. A toj su na čelu pape, koji lično đaju najljepši primjer, tako da je danas Vatikan jedinstveni muzej na svijetu, jedinstvena zbirka znanja i umjeća.

Taj niz velikih kormilara katoličke Crkve nastavlja evo sada novoizabrani papa Pio XII. Katolici širom svijeta raduju se danas njegovom izboru. Dolazi u vremena divlje mržnje među narodima. Dolazi u vremena kad se sprema po svemu sudeći teška oluja nad obzorjem Europe i svijeta. Mi ipak ne strepimo, jer je novi iskusan kormilar tu. Mi smo više nego uvjereni, da će znati dignuti glas na obranu ljudske ličnosti, koju bi nasilnici htjeli da podrde svojim prohtjevima i čovjeku oduzmu karakter čovjeka. Mi smo više nego uvjereni, da će uvijek stavljati na strani pravde, na strani nepravedno potlačenih i potištenih. Mi smo uvjereni, da će biti milosrdni Samaritanac čovječanstva u duhu svijetle prošlosti rimskih papa. Pozdravu cijelog katoličkog svijeta i cijelog kulturnog svijeta pridružuju se i milijuni hrvatskih katolika, potomak onoga naroda, koji je već skoro trinaest vijekova u trajnom sinovskom kontaktu sa rimskom Apostolskom Stolicom, od koje je primio osnove kršćanske civilizacije, istinsku pomoć u obrani te civilizacije i u kojoj gleda svoje najjače uporište za budućnost. Naše molitve sižu ovaj čas pred prijestolje Krista Gospodina, čiji je On vidljivi namjesnik na zemlji i sklopljenim rukama vapimo: Christe, Tu illum adjuva! Kriste Ti Mu pomoz!

29. III. 1919. potpisan je vrlo povoljni bavarski konkordat. Kao nuncij u Berlinu je u svakom pogledu na visini, tako da je maršal Hindenburg o njemu mogao kazati: »Proživio je sve faze borbe usred njemačkoga naroda i uvijek ga je na njegovom putu pratio iskrenim saučesćem«. A g. 1928. jedan od evangeličkih teologa, kad ga je prilikom Katoličkoga Dana u Magdeburgu imao prilike iz blizine promatrati, oduševljeno je uskliknuo: »Angelus non Nuntius« (Anđeo, a ne Nuncij). Berlinska aktivnost nuncija Pacelli bila je okrunjena uspješnim potpisivanjem konkordata između Pruske i Svete Stolice.

Papa Pio XI. ga je 16. XII. 1929. imenovao kardinalom, a već 7. II. 1930. svojim državnim tajnikom. Kardinala Pacelli trebalo je nagovarati, da se prihvati dužnosti drž. tajnika, jer je on, i ako poznat kao najbolji diplomata Svete Stolice i kao čovjek predestiniran za visoke crkvene službe, uvijek gojio želju, da se posveti pastoralnoj službi u kojoj od talijanskih biskupija. Na to su ga nukali njegova pobožnost, njegov veliki interes za pastoralne probleme, a i izvanredne sposobnosti cijenjenoga i vrsnoga propovjednika.

Kardinal Pacelli je na mjestu kardinala državnoga tajnika obavio vrlo važne misije. Dosta je spomenuti, da je potpisao konkordate s Njemačkom, Rumunjskom, Austrijom i Jugoslavijom. K tomu treba osobito istaknuti njegova značajna putovanja, na kojima je obišao skoro čitav svijet. G. 1934. Pio XI. šalje ga kao svoga legata u Buenos Aires na veliki svjetski euharistijski kongres. To putovanje bilo je pravi trijumf. U Argentini, Urugvaju i Braziliji bio je primljen oduševljenim manifestacijama. Ovom prilikom govorio je perfektnim portugalskim i španjolskim jezikom, čemu su se osobito začuđeni dile oduševljene mase. G. 1935. bio je imenovan Papinskim Legatom na završnim svečanostima Svete Godine u Lurdu. Tom je prilikom osvojio Francuze svojim izvrsnim poznavanjem francuskoga jezika i francuskih prilika. Primjećeno je, da je primljen uz posebne počasti sa strane vlade Treće Republike, što do tada nije bio običaj. G. 1937. poduzimlje značajno putovanje u Sjedinjene Američke Države te mu je tom prilikom svuda prireden srdačan doček. U goste ga je pozvao i predsjednik Roosevelt te mu je u tu svrhu stavio na raspolaganje posebni vlak.

Bio je najbolji suradnik Pija XI. Svakoga jutra između njih dvoje razvijala se najzobiljnija konverzacija. Zajedno bi prelazili sve poslove, koji spadaju u područje drž. tajništva, koji se tiču svih grana aktivnosti Crkve: izvještaja nuncija, pisanja štampe.

G. 1937. Sv. Otac šalje ga kao Svoga ličnog izaslanika u Lisieux, da obavi posvetu nove veličane bazilike, podignute u čast sv. Terezije od Maloga Isusa. Tu misiju izvršio je mjesto Sv. Oca, koji se u svojoj bolesti bio zavjetovao, da će sam lično posjetiti Lisieux. Pio XI. znao je vi-

Okružnica našega preuzv. biskupa dra J. Milete

U četvrtak 2. o. mj. u 6.20 sati uveče s vanjske lože vatikanske bazilike kardinal prvi đakon uzdignutim glasom svečano je ritualnim riječima javio da je izabran novi Papa:

»Navješćujem Vam veliku radost, i mamu Papu, uzoritog i prečasnog gospodina, gospodina EUGENA, svete rimske crkve presbitera kardinala, PACELLI koji je uzео sebi ime PIO XII.«

Nepregledna masa svijeta, sakupljena na trgu sv. Petra, urnebesnim »Živio Papa Pio XII.« poprimila je ovu nadasve veselu vijest te je tisuć i tisuć glasova zanosno zapjevalo »Tebe Boga hvalimo«. Neopisivo oduševljenje zahvatilo je sve kad se novi Papa Pio XII. pojavio, nakon nekoliko časa, na vanjskoj loži vatikanske bazilike i podijelio svoj prvi papinski blagoslov »Urbi et Orbi«.

U isti čas Radio prenosio je, širom svih kontinenata, do najudaljenijih krajeva svijeta vijest da je Katolička Crkva dobila svoga novog Vrhovnog Poglavara u osobi Uzoritog Kardinala EUGENA PACELLI, ličnosti poznate po cijelom svijetu.

Zvona u našem gradu iste večeri svečano zaslaviše te nam navijestih veliki događaj da imamo Papu Pija XII. Ja sam se kao Vaš biskup požurio da odmah u ime svoje, svećenstva i svih Vas podstrem svoje tople čestitke i želje novom Papi, ovako:

»Radujemo se s čitavom Katoličkom Crkvom što nam je Bog tako brzo dao Tvoju Svetost za Preljubznog Pastira

še puta istaknuti, da svoje ozdravljenje zahvaljuje sv. Tereziji od Maloga Isusa. Medutim liječnici nijesu htjeli dozvoliti tako naporno putovanje, pak je mjesto Pija XI. zavjet ispunio kard. Pacelli.

12. XII. 1937. Pio XI. imenovao ga je kamerlengom Svete Rimske Crkve. Tim imenovanjem zaokružen je i onako impozantni niz visokih funkcija odličnoga kneza sv. rimske Crkve, koji je već prije bio prefekt sv. Kongregacije za vanredne crkvene poslove, prefekt ustanove, koja se zove Rev. Fabrica di San Pietro, veliki kancelar Papinske akademije za kršćansku arheologiju, član Kongregacije sv. Oficija, član Konsistorijalne Kongregacije, Orijentalne Kongregacije, Kongregacije Propagande, Kongregacije obreda i Kongregacije za sjemeništa. Osim toga bio je predsjednik Komisije kardinala za upravu dobara Sv. Stolice, član Papinske komisije za bibličke studije, te član Papinske komisije za Codex. Isto tako bio je protektor Papinske akademije arheoloških znanosti te čitavog niza redova i družba. G. 1930. Papa ga je još imenovao prvim svećenikom sv. Petra i protektorom nad njemačkom katoličkom zakladom Maria del Anima u Rimu.

Novi Papa nosilac je tolikih najvećih odlikovanja. Od g. 1932. nosilac je najvećega talijanskog ordena ogrlice Anunziante. Dobio ga je od Nj. V. Kralja i Cara Viktora Emanuela. Samim tim je rođak talijanske kraljevske obitelji.

Napisao je više stručnih djela. G. 1938. Pio XI. imenovao ga je Svojim Legatom na međunarodnom euharistijskom kongresu u Budimpešti, na kojemu je izrekao više krasnih govora te svojim dostojanstvenim likom i nastupom izazvao opću pažnju i simpatije.

Izbor kardinala Pacelli za nasljednika Pija XI. već prvoga dana konklava značajan je dokaz, koliko je taj prominentni crkveni knez uživao ugleda u čitavom katoličkom svijetu i u kardinalskom zboru. Usprkos skoro ustaljenoj praksi, da kardinal državni tajnik ne biva izabran nasljednikom preminuloga Pape, on je ipak izabran. I ta činjenica dokazuje, koliko su kardinali cijenili njegove visoke sposobnosti i odlike, kad su prešli preko tih tradicija.

I zbilja u kardinalu Pacelli, odnosno u novom Papi Piju XII. katolička Crkva dobiva vrhovnog poglavicu, koji se odlikuje vanrednim svojstvima duha i uma. Čitava svjetska štampa ističe Njegovu blagost, Njegovo distingvirano ponašanje, Njegovu veliku kulturu, koja je rezultat dugih studija, te njegovu političku i diplomatsku spremu prvoga reda. Dosta je spomenuti, da On govori i piše 10 jezika. Prema tome Pio XII. je i po svojim ličnim svojstvima dostojan nasljednik učenjaka Pape Pija XI. Značajno je još dodati, da novi Papa ne uživa samo glas velike učenosti, diplomatske sposobnosti i vanrednog poznavaoa prilika u čitavom svijetu, nego i glas čovjeka velike vjerske kulture i duboke pobožnosti.

Nasljednika velikoga Pija. Prosimo apostolski blagoslov.«

Sv. Otac se udostojao odmah ovako odgovoriti:

»Preblaženi Otac uvelike zahvaljujući tebi i tvojem stadi na poklonu ljubezno blagoslivlje.«

Za izbor Pape interesirao se ovih dana čitavi svijet kao za događaj najveće važnosti ne samo za Katoličku Crkvu nego i za kršćanstvo, dapače i za cijelo čovječanstvo. — Još jedan dokaz o veličini i moralnoj snazi Katoličke Crkve i njenom jakom utjecaju u svjetskim događajima! Još jedno zlatno svjedočanstvo o uzvišenosti osobe Pape! Još jedna sjajna potvrda o prevažnosti uloge Papinstva u svijetu!

Izbor Kard. Pacelli za Papu primljen je svugdje kod svih naroda plebiscitarnim nepodjeljenim simpatijama. Odjek je bio najljepši. Sa svih strana svijeta dolaze glasovi da je izbor Kardinala Pacelli našao na opće odobravanje te je pobudio pravo oduševljenje.

Mi koji smo duboko uvjereni da Bog vodi svoju Crkvu, Njemu najprije srdačno zahvaljujemo što je svojoj Crkvi dao takvoga Papu za koga je ovih dana molio čitavi Katolički svijet. Bogu dakle hvala što je zasjeo na Petrovo prijestolje, iza velikoga Pija XI, čovjek Božji, visoke kulture i znanja, duboke pobožnosti, svestrani poznavalac svih prilika u svijetu i svih problema koji interesiraju Katoličku Crkvu, u ovo tako teško doba. Bogu opet hvala što na Papinsko Prijestolje dolazi

neustrasivi državni tajnik blagopokojnoga Pape Pija XI, koji će nastaviti Njegovog veliko djelo, mudro voditi Petrovu ladu, te biti svjetionik u Crkvi Božjoj i među narodima u tminama naših dana!

U nedjelju 12. o. mj. biće Krunisanje Pape Pija XII. u vatikanskoj bazilici sv. Petra. Po svim našim crkvama mi ćemo na ovaj dan uzdignuti svoje molitve hvale Bogu, što nam je dao Pija XII. za Zajedničkog Oca, Vrhovnog Pastira i Učitelja Kristove Crkve. Toplo ćemo moliti da Ga Bog, koji Ga je postavio na Petrovu katedru i izabrao za svoga Namjesnika na zemlji među ljudima, uzdrži i sačuva zdrava eđa za mnogo godina sretno vodi Kristovu Crkvu.

U nedjelju dakle 12. t. mj. po svim crkvama biće svečana služba Božja, (Missa de Dominica cum collecta pro Papa sub unica conclusionē). Na koncu biće ispjevan »Tebe Boga hvalimo«. U subotu 11. o. mj. u 6 s. navečer, slavie sve zvona za pola sata, a tako isto u nedjelju u 6 s. ujutro i u podne. U stolnoj bazilici sv. Jakova u Šibeniku ponifikalna misa biće u 10.45 s. Korizmena propovijed, umjesto iza sv. mise, biće poslije podne u 6 s. Uveče u 7.30 sati bit će svečana akademija u Katoličkom domu.

Katolici u nedjelju 12. o. mj. podignite iz svega srca vruće molitve za Papu PIJA XII.!

Ovo će se pismo pročitati sutra 5. t. mj. u svim crkvama na svim misama. Šibenik, 4. ožujka 1939.

BISKUPSKI ORDINARIJAT:

BISKUP I AP. ADM.:

† Fr. Jeronim v. r.

Papinski Nuncij o Piju XII.

Na prvu vijest o izboru novoga pape beogradske novinari posjetili su papinskog nuncija Preuzv. Gosp. dra E. Felici-a, koji je kazao o novom Papi Piju XII. ovo:

»Izbor kardinala Pacellia mi smo svi očekivali. Nema sumnje, da je to u cijelom svijetu najeminentnija i najznačajnija ličnost. Uz to ovaj sretni izbor pada baš danas, na dan Njegovog rođenja.

Izbor koji se završio prvoga dana konklava, najbolje pokazuje sav značaj sadašnjeg kardinala-camerlenga i potpunu jednodušnost svih kardinala. Obratite pažnju na činjenicu, da se sasvim rijetko dešavalo, da se izbor Pape završi prvoga dana.

Isto tako, ovo je drugi slučaj, da prelati biraju za Papu prijašnjeg Državnog sekretara. To sve govori koliko je u svojoj svetoj veličini ličnost novoga Pape stajala iznad svega.«

»U svome radu, On se upoznao sa svima krajevima svijeta. I u cijelom svijetu on je, po svojim najvećim vrijednostima, postao najpoznatiji kardinal.

Zato smo svi mi, s radošću, očekivali i dočekali Njegov sveti izbor.«

Čestitka hrv. nar. vodstva

4. mj. posjetio je zagrebačkoga nadbiskupa i hrv. metropolitu preuzv. g. dra Alojzija Stepinca izaslanik g. dra Vlatka Mačka hrv. nar. zastupnik dr Ivan Pernar, da mu čestita povodom izbora novoga Sv. Oca Pape Pija XII. Dr Pernar je tom zgodom rekao:

»Preuzv. g. nadbiskupe! Dolazim k Vama sretan i radostan, da čestitam u ime vođe hrvatskog naroda dra Vlatka Mačka i u ime cijelog hrvatskog naroda na sretnom izboru novog kormilara naše svete rimokatoličke Crkve sv. Oca Pape Pija XII. Neka preko Vas i ovom zgodom nasljednik sv. Petra primi izraze sinovske odanosti i nepokolebive vjernosti svetoj rimskoj Stolici od vođe hrvatskog naroda i svega hrvatskog naroda, koji Ga moli, da mu pošalje Svoj očinski blagoslov i da nam bude zagovornik na pravednom putu.«

Preuzv. dr Stepinac od srca je zahvalio na ovim izrazima odanosti prema Sv. Ocu i katoličkoj Crkvi, kojoj hrvatski narod skoro u cijelosti pripada. Ujedno je preuzv. nadbiskup pozdravio predsjednika dra Mačka.

Razne vijesti

PRVA HRVATSKA KNJIZICA O NOVOM PAPI izlazi odmah iza krunisanja Sv. Oca Pija XII. u izdanju »Jeronimskoga svijetla« po 1 dinar. Knjizicu piše dr Josip Rožman, koji se upravo nalazi u Rimu u dane izbora i krunisanja novoga Pape, te opisuje što je sam vidio i doživio, a podatke za životopis i budući rad novoga Pape dobiva iz prve

ruke. Iz Vatikanskoga grada donosi također najnovije izvorne slike, koje će biti tiskane u jeronimskoj knjižici. Već se ovdavna svijet nije toliko zanimao za novoga Papu, kao ovaj put, jer je On poznati učenjak i diplomata, koji je bio na položajima, da je lično proživio najveće savremene državne, narodne i socijalne pokrete i preokrete. Proputovao je velik dio svijeta, pa ga znadu najveći današnji državnici i visoko ga cijene. Već prve Papine riječi o socijalnoj pravdnosti i političkom miru među državama, narodima i ljudima pronose se s pohvalama u svim jezicima. Svaki katolik treba da upozna ličnost novoga Pape, koga s iskrenim oduševljenjem pozdravljaju sa sviju strana svijeta, pa zato Društvo sv. Jeronima izdaje ovu hrvatsku knjižicu i želi, da se raširi u desecima tisuća. (Uprava Društva sv. Jeronima raspućava knjižicu »Novi Papa« po 1 dinar, a 100 komada po 75 dinara. Svim povjerenicima »Jeronimskog Svjetla« odaslat će se automatski dvostruki broj svezaka prema običajnim, ako drukčije ne odrede.)

SLIKA NOVOGA PAPE PIJA XII. Odbor za izdavanje katoličkog dnevnika u Rumunjskoj došao je na sretnu zamisao, da uz odobrenje crkvenih vlasti, povede veliku akciju za prikupljanje sredstava za fond lista. U tu svrhu će biti izdana velika slika novoga Pape u krasnom umjetničkom izdanju u bojama, visine 52 cm. i širine 42 cm. u luksuznom izdanju u Parizu. To izdanje preporučuje čitava katolička štampa svih zemalja, pa će biti otкупljen veliki broj primjeraka, jer je cijena vrlo umjerena. U našoj valuti je cijena Din. 25. Ovo je zgodna prilika, da tu sliku nabave naše obitelji, katolička društva, župski uredi i sl. Tim će se za malen novac dobiti krasnu umjetničku sliku i podupire se dobra stvar. Treba znati, da su katolici u Rumunjskoj manjina, da nemaju svoga dnevnika, koji im je osobito potreban sada, kad se štampa sve više priklanja ekstremima i kad za katolike nisu povoljne prilike. Dosta je spomenuti tendencije i sadašnje vlade i njezine opozicije, koja je pod utjecajem nacional-socializma. — Iz katoličke solidarnosti je povjereništvo preuzelo uredništvo »Hrvatske Straže« u Zagrebu (Trenkova 1./II), to radije, što to nije konkurencija ni jednom domaćem izdavaču. Slike treba naručiti do 22. ožujka. Najbolje je poslati uplatnicom poštanske štedionice Din. 25. na ček. rač. br. 35.308 (tridesetpet tisuća i tri stotine i osam). Svi će naručitelji dobiti sliku direktno iz Pariza. Novci će ostati na računu Zadrugne Pučke Štedionice u Zagrebu sve, dok svi naručitelji ne dobiju slike, pa prema tome ne snose nikakav riziko.

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 12. III.: Treća korizmena nedjelja. — Dan krunidbe Nj. Svetosti Pape Pija XII. — Sv. Grgur Veliki, Papa i naučitelj sv. Crkve. Rodio se u Rimu g. 540. od bogatih i uglednih roditelja. Dopršivši škole posta načelnik grada Rima. No brzo se odreče te službe i stupi u redovnički stalež. Kao Papa mnogo je zadužio sv. Crkvu, pa je radi toga dobio naslov »Veliki«. Prezaslužan je za crkveno pjevanje, koje se još i danas zove po njegovom imenu: gregorijansko pjevanje. Umro je 12. ožujka 604.

Ponedjeljak 13. III.: Sv. Nicefor, biskup u Carigradu. Radi štovanja sv. slika bio je proganjan u progonstvo, gdje je poslao 14 godina muka i patnje usnuo u Gospodinu.

Utorak, 14. III.: Sv. Leon, biskup. Podnio je mučeničku smrt u Rimu.

Srijeda, 15. III.: Sv. Zaharija, Papa. Zasio je na papinsko prijestolje g. 741. Svim silama nastojao je da dokine ropstvo, u čemu je, i mnogo uspio. Umro je g. 752. na današnji dan.

Četvrtak, 16. III.: Sv. Hilarij, biskup. Zajedno sa sv. Tatjanom dakonom podnio je mučeničku smrt u Akvileji.

Petak, 17. III.: Sv. Gertruda, djevica. Bijaše bogata i ugledna roda. No prezre svijet i njegove taštine, te se sva dade u službu Isusa Krista.

Subota, 18. III.: Sv. Ciril, jeruzalemski biskup. Rodio se u Jeruzalemu g. 315. Bio je vanredno učen i svet. Svojom učenošću pobijao je tadašnje krivovjere i pristaše zloglasnog Arija.

TREĆA KORIZMENA NEDJELJA

CITANJE POSLANICE bl. Pavla Apostola Efežanima (5, 1—9). — Braćo! Nasljedujte Boga kao predragi sinovi, i živite u ljubavi kao što je i Krist ljubio nas i sebe samoga predao za nas kao prinos i žrtvu Bogu na ugodni miris. A bludnost i bilo koja nečistoća ili lakomost neka se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima. Tako i besramnost i ludo govorenje, ili nepristojna šala, što ne dolikuje, nego radije zahvaljivanje. Jer ovo znajte i zapamtite, da nijedan bludnik ili nečist ili lakomac, što je idolo-poklonstvo, nema baštine u kraljevstvu Krista i Boga. Niko da vas ne zavede ispraznim riječima, jer zbog ovih dolazi srdžba Božja na sinove nepokorne. Ne budite dakle drugovi njihovi. Jer bijaste nekada tmina, a sad ste svjetlost u Gospodinu; kao djeca svjetlosti živite, jer je plod svjetlosti u svakoj dobroti i pravdnosti i istini.

† **SLIJEDI SV. EVANDELJE** po Luki (11, 14—28). — U ono vrijeme: Izgonjaše Isus davla koji je bio nijem. I kad izagna davla, nijemi progovori i divljahu se mnoštva. A neki od njih rekoše: Po Belzebubu, poglavici đavola, izgoni davle. A kad drugi kušajući Ga iskašu od Njega znak s neba. A on vidjevši misli njihove reče im: Svako kraljevstvo samo u sebi razdijeljeno opustjet će, i kuća će na kuću pasti. Ako je dakle i sotona sam u sebi razdijeljen, kako će stajati kraljevstvo njegovo, kad kažete da ja po Belzebubu izgonim davle. Ako li ja po Belzebubu izgonim davle, sinovi vaši po kome ih izgone? Zato će oni biti suci vaši. Ali ako ja prstom Božjim izgonim davle, zaista je došlo k vama kraljevstvo Božje. — Kad jak naoružan čuva svoj dvor, u miru je sve što ima. A kad dođe jači od njega te ga nadvlada, odnijet će sve njegovo oružje u koje se je uzdao, i razdijelit će njegov plijen. Ko nije sa mnom, protiv mene je, i ko sa mnom ne skuplja, rasiplje. — Kad nečisti duh izide iz čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja, i ne našavši govori: Povratit ću se u kuću svoju otkuda sam izišao. I kad dođe, nađe je pometenu i urešenu. Tada pođe i uzme sa sobom sedam duhova gorih od sebe, i ušavši nastane se ondje. I konačno stanje onog čovjeka postade gore od prvajnjega. — A dogodi se, kad je ovo govorio, podigne glas neka žena iz mnoštva i reče Mu: Blažena utroba koja Te je nosila, i prsi koje si sisao! A On reče: Pače blago onima koji slušaju riječ Božju i izvršuju nju!

SOTONA

»Kad nečisti duh izide iz čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja i ne našavši govori: Povratit ću se u kuću svoju, otkuda sam izišao« (današnje Evanđelje).

Evo ovdje objave svetog Evanđelja: da smo naime uistinu okruženi

ni neprijateljima, da smo neprestano u ratnom stanju, da »sotona postoji«, da »nas sotona uistinu« napastuje i bez prestanka iz zasjede vrebna na život naše duše. To je istina, koju su skoro zaboravili ili u nju više ne vjeruju moderni kršćani, kao da je kakva priča, legenda, kad se govori o djelovanju i utjecaju, što ga ima sotona na štetu naših duša.

Sotona nas neprestano napastuje, ali na osobiti način upriličuje svoje napadaje protiv onih, koji su ga od sebe otjerali te se nalaze u stanju milosti posvećujuće. Jao onoj duši, koja ponovno otvara vrata ovom zloduhu: »I kad dođe, nađe je pometenu i urešenu (to jest očišćenu od grijeha i ukrašenu milošću posvećujućom). Tada pođe i uzme sa sobom sedam duhova gorih od sebe, i ušavši nastane se ondje. I konačno stanje onog čovjeka postade gore od prvajnjega.« (Evanđelje)

Ovo je opomena, koju nam upravlja božanski Učitelj, da se zaštitimo protiv zasjede našega glavnog neprijatelja. »Oči su moje uvijek upravljenе ka Gospodinu, jer će On izvući iz zamke noge moje. Pogledaj na me i smiluj se meni, jer sam osamljen i ubog.« Ovakve osjećaje pouzdanja i nade nadahnjuje nam sveta Liturgija u Početnoj pjesmi i raznim drugim dijelovima današnje sv. Mise. »Pruži, svemoguću Bože, u našu obranu desnicu svog veličanstva.« »Molimo, Gospodine, da milostivo oslobodiš od sviju grijeha i pogibli nas, koje si učinio dionici-ma tolikog otajstva«. To je molitva, koju nam sugerira današnja Početna i Popričesna molitva.

Sotona je duh tmina. Sve je u njemu tamno i užasno: njegova narav, njegov život, njegova djela. Tamna su i djela, na koja nas navađa svojim napastima. Ta opaka djela označuje sv. Pavao u Poslanici Efežanima, koja se čita u današnjoj sv. Misi.

Ne ćemo da sudjelujemo u tim zlima, po kojima »dolazi srdžba Božja na sinove nepokorne« (Poslanica). Poslušajmo i pažljivo razmišljajmo opomenu Apostola sv. Pavla: »Jer bijaste nekada tmina, a sad ste svjetlost u Gospodinu; kao djeca svjetlosti živite, jer je plod svjetlosti u svakoj dobroti i pravdnosti i istini« (Poslanica).

A buduć nam Evanđelje spominje Onu, koja je bila Majka Djevica Presveta Isusova, obratimo se njezinoj mogućoj zaštiti, da svladamo i iznesemo pobjedu nad svim napastima sotone, koga je Ona svečano nadvladala od prvoga časa svoga neoskvrnenog Začeca, satrivši glavu ovoj paklenoj zmiji: »Daj mi krepost protiv neprijateljima tvojim!«

Život Šibenika

PROSLAVA PAPINA KRUNISANJA. U nedjelju 12. t. mj. u vatikanskoj bazilici sv. Petra po starom i veličanom ceremonijalu bit će okrunjen papinskom tijarom novoizabrani sv. Otac Pio XII. Istoga dana proslava ovoga Papinog krunisanja održat će se i u našem gradu. U subotu uvečer uoči svečanosti za pola sata slaviti će sva zvona po svim našim crkvama. Isto tako u nedjelju ujutro i u podne. U nedjelju po svim našim crkvama bit će svečana služba Božja. U katedrali u 10.45 bit će pontifikalna sv. Misa preuzv. biskupa, koji će tom prilikom održati i govor. Poslije sv. Mise svečani Tebe Boga hvalimo. Pontifikalnoj sv. Misi prisustvovat će sve civilne i vojne vlasti, kao i predstavnici svih kulturnih društava.

SVEČANA AKADEMIJA U ČAST NOVOGA PAPE. Gradsko Vijeće Katoličke Akcije priređuje u nedjelju 12. t. mj., na dan krunisanja novoga Pape Nj. Sv. Pija XII., u Njegovu čast svečanu akademiju u dvorani Katoličkoga Doma s ovim programom: 1. Rosatti: Papina himna (pjeva »Cecilijanski Zbor«); 2. Svečani govor (drži prof dr J. Kostović); 3. Bruckner: Ecce sacerdos magnus (pjeva »Cecilijanski Zbor«); 4. Vitković Đ.: Obitelj Kristu, zborna deklamacija (izvode Križarice); 5. Beethoven: Bog i priroda (pjeva »Cecilijanski Zbor«); 6. Primoržić: Pasi jaganjce moje, slika u 1 činu (izvode Križari). Početak u 7.30 sati. Ulazne cijene: Sjedala I. reda Din 10, sjedala II. reda

VOJ K SVOME!

Čast mi je obavijestiti gg. župnike te cij. crkvene bratovštine i samostane, da u svojoj tvornici izrađujem voštane svijeće iz najboljih voštanih surogata, koje se ne krive ni u najvećoj vrućini, lijepo gore te ne kaplju niti dime, za što imam mnoga priznanja i jamčim.

CIJENE BEZ KONKURENCIJE!
TVORNICA VOŠTANIH SVIJEĆA NIKO JURAS - ŠIBENIK

Din 5, stajanje Din 3. Sjedala su numerirana.

NOVI ĐAKONI. U kvatrenu subotu 4. t. mj. primili su sv. red đakonata č. gg. bogoslovi: Ivan Munda, Dominik Hribernik, Toma Bašić, Ivan Kranjc, Stipe Matkov i Vojko Devetak. Mladim đakonima iskrene čestitke!

KORIZMENA PROPOVIJED U NEDJELJU ne će biti ujutro u 11 s. u katedrali, već uvečer u 6 s.

DUHOVNE VJEŽBE GRADANSKE ŠKOLE. Od 4. do 7. t. mj. učenici i učenice gradanske škole obavili su svoje godišnje duhovne vježbe pod vodstvom kanonika preč. don Ante Šare. Duhovne vježbe završene su u utorku sa zajedničkom sv. pričesti.

DEVETNICA U ČAST SV. JOSIPA drži se u crkvi sv. Frane svake večeri običnim danom u 6 s., a nedjeljom u 4.30 s.

POST I NEMRS kroz ovu nedjelju je u srijedu 15. t. mj. i u petak 17. t. mj. Sve ostale dane je samo post. Nedjeljom nema ni posta ni nemrsa.

POBOŽNOST ZA DOBRU SMRT pred izloženim Svetotajstvom je svakoga petka u crkvi sv. Luce u 6.30 s. naveče.

TRODNEVNICA U ČAST SV. BENEDIKTA u crkvi sv. Luce počinje u subotu 18. t. mj. u 6.30 s. naveče.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGA SVIJETA« javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (12.—18. III.): za našega novoga Papu Pija XII., da ga Bog uzdrži u dobrom zdravlju i još dugo poživi te dade, da nadvlada sve svoje neprijatelje i dobro vodi Petrovu ladicu, našu rimokatoličku Crkvu — Don Ante Radić.

Naši dopisi

PIRAMATOVCI

Blagoslov nove kapele

22. II. je uz učešće dvanaestorice svećenika o. Ciril Vrcan, gvardijan Visovca, blagoslovio novu kapelu u našem selu. Poslije blagoslova o. Vrcan je celebrirao sv. Misu u trojci i izrekao prigodno slovo, a asistirali su preč. don A. Raspovič, župnik Nadina, i mp. o. fra Pile Bilušić, župnik Stankovaca.

Kapela je duga 11 m., a široka 6.50 m. Posvećena je: Mariji posrednici svih milosti. Ovo je bila jedna velika potreba našega sela, jer dosadanja žup. kapela nije odgovarala svojoj svrsi radi toga, što je bila pretijesna, trošna i daleko od župskoga stana. Izgradnjom nove kapele odmah do župskoga stana udovoljilo se duhovnoj potrebi sela Piramatovaca, a narod je iskazao svoje zadovoljstvo i sreću velikim učešćem prigodom blagoslova.

Bože daj, da se hrvatski narod ovoga kraja, na ovome mjestu, bude utvrđivao u vjери i poštenju svojih slavniх predaka! Prisutnik

Hrana duše

»MOJA MALA ABECEDA«. Ovih dana izlazi knjiga tete Mire pod naslovom »Moja mala abeceda«. Ilustrovana je sa 24 slike, lijepo uređena, cijena joj Din 10 (s poštarijom Din 11). — Narudžbe se šalju na: Veliko Križarsko Sestrinstvo, Zagreb, Palmotićeva 3.

ZADUŠNICE ZA PIJA XI. U HRVATSKOM SVJETIŠTU U JERUSALEMU

U hrvatskom svetištu u Jeruzalemu bile su na oltaru bl. Nikole Tavilica u petak 17. veljače odslužene zadušnice za pokojnog Sv. Oca Papu Pija XI., da tako i s tog svetog mjesta hrvatskoga naroda u Kristovu gradu bude zasvjedočena velika ljubav sviju Hrvata prema nezaboravnom Namjesniku Kristovu, koji je prema Hrvatskoj imao tako veliko i toplo srce.

Križarske vijesti

NOVO KRIZARSKO DRUŠTVO osnovano je u Palačkovcima (okružje Sarajevo).

IZRAZ SAUČESCA. Prilikom smrti blgpk. Pape Pija XI. u ime VKB-a izrazili su saučesće preuzv. g. nadbiskupu dru Alojziju Stepincu predsjednik i tajnik s duhovnikom Mons. drom Milanom Beluhanom.

PIRREDBE. 2. II. održana je priredba u Sv. Petru p. Ogulin.